

Legea Privind efectuarea decontărilor în numerar și pentru modificarea unor acte normative

Articolul 1. Obiectul de reglementare și scopul legii

(1) Prezenta lege stabilește cadrul normativ de bază privind efectuarea decontărilor aferente operațiunilor de plată pe teritoriul Republicii Moldova, modul și limitele de efectuare a decontărilor, controlul respectării prezentei legi, precum și sancțiunile aplicabile.

(2) Scopul prezentei legi este stimularea plăților efectuate prin intermediul instrumentelor de plată fără numerar în vederea creșterii nivelului de transparență și de securitate al acestora.

Articolul 2. Domeniul de aplicare

(1) Prezenta lege se aplică:

- a) persoanelor juridice, indiferent de tipul de proprietate sau forma juridică de organizare, cu excepția autorităților și instituțiilor publice;
- b) reprezentanțelor permanente și sucursalelor persoanelor juridice nerezidente;
- c) organizațiilor necomerciale;
- d) persoanelor fizice care desfășoară o activitate de întreprinzător;
- e) persoanelor fizice care desfășoară o activitate profesională în sectorul justiției sau în domeniul sănătății;
- f) persoanelor fizice care nu desfășoară o activitate de întreprinzător și care cumpără bunuri imobile sau mijloace de transport de la alte persoane fizice care nu desfășoară o activitate de întreprinzător.

(2) Prezenta lege nu se aplică decontărilor în numerar efectuate conform prevederilor Legii nr. 62/2008 privind reglementarea valutară.

(3) La efectuarea operațiunilor de plată prevăzute de prezenta lege urmează să fie respectate prevederile Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

Articolul 3. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni se definesc astfel:

activitate profesională în sectorul justiției sau în domeniul sănătății – astfel cum sunt definite la art. 5 pct. 36-2) și 36-3) din Codul fiscal nr. 1163/1997;

entitate – astfel cum este definită la art. 2 și 3 din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017;

operațiuni de plată – astfel cum este definită la art. 3 din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică;

numerar – astfel cum este prevăzut la art. 1 din Legea nr. 1232/1992 cu privire la bani;

transfer – operațiuni de plată efectuată prin intermediul instrumentelor de plată prevăzute de Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică;

salariu mediu lunar pe economie prognozat – quantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat conform ultimei hotărâri de Guvern adoptate în acest sens.

Articolul 4. Modul de efectuare a decontărilor

(1) Operațiunile de încasări și plăți efectuate de persoanele stabilite la art. 2 alin. (1) se efectuează prin transfer, cu excepțiile prevăzute la art. 5 și 6.

(2) Operațiunile de încasări și plăți în numerar prin intermediul prestatorilor de servicii de plată prevăzuți la art. 5 alin. (1) lit. a)-d) din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică se efectuează în modul stabilit de legislație.

Articolul 5. Limite de efectuare a decontărilor în numerar

(1) Persoanele specificate la art. 2 alin. (1) lit. a)-e) au dreptul:

a) să efectueze, în raport cu alte persoane juridice sau persoane fizice care desfășoară activitate de întreprinzător și/sau profesională în sectorul justiției sau în domeniul sănătății, plăți în numerar în sumă ce nu depășește cumulativ 100000 de lei lunar. Limitarea sumei respective nu se aplică pentru depunerea de numerar în conturile deschise la prestatorii de servicii de plată;

b) să efectueze plăți în numerar în favoarea unei persoane fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător în sumă ce nu depășește cumulativ 100000 de lei lunar, cu excepțiile specificate la lit. c)-h);

c) să efectueze plăți în numerar în favoarea unei persoane fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, în sumă ce nu depășește cumulativ 100000 de lei anual, legate de predarea deșeurilor și reziduurilor de metale feroase și neferoase, a reziduurilor industriale ce conțin metale sau aliaje ale acestora;

- d) să efectueze plăți în numerar în favoarea unei persoane fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, în sumă ce nu depășește cumulativ 100000 de lei anual, legate de predarea ambalajului returnabil, a reziduurilor și a deșeurilor de hârtie, carton, cauciuc, plastic sau de sticlă (cioburi de sticlă), precum și a acumulatorilor electrice uzate;
- e) să efectueze plăți în numerar în favoarea unei persoane fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, în sumă ce nu depășește cumulativ 200000 de lei anual, legate de vânzarea producției de fitotehnie și horticultură în formă naturală și a producției zootehnice în formă naturală, în masă vie și sacrificată;
- f) să efectueze plăți în numerar în favoarea unei persoane fizice care desfășoară o activitate în domeniul achizițiilor de produse de fitotehnie și/sau horticultură, și/sau de obiecte ale regnului vegetal în sumă ce nu depășește cumulativ 600000 de lei anual;
- g) să efectueze plăți în numerar sub formă de dividende, conform prevederilor legislației fiscale, în sumă ce nu depășește cumulativ 100000 de lei anual per asociat/acționar;
- h) să efectueze plăți în numerar în temeiul contractelor de împrumut, în sumă ce nu depășește cumulativ 100000 de lei anual;
- i) să încaseze plăți în numerar de la o persoană fizică care nu desfășoară activitate de întreprinzător, în sumă ce nu depășește 100000 de lei pentru o plată, cu excepția situațiilor prevăzute la alin. (2) din prezentul articol.

(2) Persoanele specificate la art. 2 alin. (1) lit. e) au dreptul să încaseze plăți în numerar pentru serviciile prestate, din partea beneficiarului acestor servicii sau a reprezentantului acestuia, în sumă ce nu depășește cumulativ 100000 de lei anual.

(3) Persoanele specificate la art. 2 alin. (1) lit. f) au dreptul să efectueze achitarea în numerar:

a) a bunului imobil procurat doar dacă prețul acestuia, indicat în contractul de vânzare-cumpărare, nu depășește echivalentul a 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, inclusiv în situația în care achitarea se face în rate;

b) a mijlocului de transport procurat doar dacă prețul acestuia, indicat în contractul de vânzare-cumpărare, nu depășește echivalentul a 50 de salarii medii lunare pe economie prognozate, inclusiv în situația în care achitarea se face în rate.

(4) În cazul în care prețul bunului imobil/al mijlocului de transport indicat în contractul de vânzare-cumpărare depășește echivalentul a 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate – în cazul bunului imobil și, respectiv, echivalentul a 50 de salarii

medii lunare pe economie prognozate – în cazul mijlocului de transport, plata urmează să fie efectuată prin transfer bancar, cu excepția sumei de până la 200000 lei, care poate fi achitată în numerar.

(5) Depunerile de numerar la prestatorii de servicii de plată de către persoanele specificate la art. 2 alin. (1) lit. f), cu o valoare ce nu depășește echivalentul a 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate – în scopul procurării bunurilor imobile, respectiv, echivalentul a 50 de salarii medii lunare pe economie prognozate – în scopul procurării mijloacelor de transport, se fac în baza unei declarații pe proprie răspundere.

(6) Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în comun cu Banca Națională a Moldovei vor stabili modul de completare și evaluare a declarației pe propria răspundere depuse de persoanele specificate la art. 2 alin. (1) lit. f).

(7) Declarațiile pe propria răspundere ale persoanelor specificate la art. 2 alin. (1) lit. f) sunt transmise de prestatorii serviciilor de plată la Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor până în data de 10 a lunii următoare lunii în care au fost efectuate depunerile de numerar de către persoanele specificate la art. 2 alin. (1) lit. f).

Articolul 6. Efectuarea decontărilor în numerar nelimitat

Prin derogare de la prevederile art. 4 și ale art. 5 alin. (1), persoanele specificate la art. 2 alin. (1) lit. a)–e) au dreptul să încaseze și să efectueze achitări în numerar nelimitat în următoarele cazuri:

- a) remunerarea muncii și plata altor drepturi salariale generate în temeiul relațiilor de muncă;
- b) acordarea de credite de către bănci, organizațiile de creditare nebanară, asociațiile de economii și împrumut și de către alte entități abilitate prin legi speciale să acorde credite și, respectiv, onorarea obligațiilor față de entitățile prenotate, care decurg din activitatea de creditare;
- c) prestarea serviciilor de plată și de emisie a monedei electronice în condițiile Legii nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică;
- d) atragerea de depozite de către bănci și onorarea obligațiilor aferente față de deponenți;
- e) efectuarea decontărilor cu autoritățile și instituțiile publice;
- f) plata cauțiunilor, a garanțiilor, alte plăți efectuate către autoritățile și instituțiile publice în cadrul procedurilor administrative și al proceselor de judecată;

g) achitarea obligațiilor fiscale, a plăților și a amenzilor față de bugetul public național.

Articolul 7. Condițiile de eliberare a numerarului din casieria entității

(1) Pentru cheltuielile operaționale și de gospodărire, persoanele specificate la art. 2 alin. (1) lit. a)–e) eliberează numerar spre decontare în termenele stabilite de conducătorii acestora, care însă nu vor depăși 30 de zile, cu excepția cheltuielilor pentru deplasările peste hotarele Republicii Moldova.

(2) Persoana responsabilă eliberează numerarul numai persoanei indicate în documentul de plată. Dacă numerarul se eliberează printr-o procură întocmită în modul stabilit de lege, în textul documentului de plată, după numele, prenumele/denumirea și codul fiscal al persoanei căreia i se eliberează numerarul, se indică numele, prenumele și codul fiscal al persoanei care primește numerarul prin procură.

(3) Numerarul eliberat spre decontare în condițiile alin. (1) și neutilizat trebuie să fie restituit în casieria entității în termen de 5 zile lucrătoare după expirarea termenului pentru care a fost eliberat.

(4) Conducătorul entității care a eliberat numerar în condițiile alin. (1) asigură respectarea, de către angajații săi, a prevederilor alin. (2).

Articolul 8. Sancțiunile aplicabile

(1) În cazul în care persoanele specificate la art. 2 alin. (1) lit. a)–e) efectuează plăți în numerar în sume ce depășesc limitele stabilite de prevederile prezentei legi, Serviciul Fiscal de Stat le aplică o amendă în mărime de la 3% până la 10% din suma achitată în numerar ce depășește limita stabilită.

(2) În cazul în care persoanele specificate la art. 2 alin. (1) lit. a)–e) încasează plăți în numerar în sume ce depășesc limitele stabilite la art. 5 alin. (1) lit. i) și alin. (2), Serviciul Fiscal de Stat le aplică o amendă în mărime de la 3% până la 10% din suma încasată în numerar ce depășește limita stabilită.

(3) În cazul în care persoana nu restituie numerarul neutilizat în casieria entității care l-a eliberat, Serviciul Fiscal de Stat aplică entității care a eliberat numerarul o amendă în mărime de la 10% până la 18% din suma nerestituită.

(4) În cazul în care persoana restituie cu întârziere numerarul neutilizat în casieria entității care l-a eliberat, Serviciul Fiscal de Stat aplică entității care a eliberat numerarul o amendă în mărime de 0,1% din suma restituită cu întârziere, pentru fiecare zi de întârziere, dar nu mai mult de 5% din suma restituită cu întârziere, pentru fiecare caz separat.

(5) În cazul în care persoanele specificate la art. 2 alin. (1) lit. f) efectuează achitări în numerar în sume ce depășesc limitele stabilite de prevederile prezentei legi, Serviciul Fiscal de Stat le aplică o amendă în mărime de la 3% până la 10% din suma achitată în numerar ce depășește limita stabilită.

Articolul 9. Controlul și termenul de prescripție

(1) Controlul asupra respectării prevederilor prezentei legi se efectuează de către Serviciul Fiscal de Stat în cadrul controalelor fiscale.

(2) Termenul de prescripție pentru verificarea corectitudinii respectării prevederilor prezentei legi este de cel mult 4 ani de la data efectuării încasării plății în numerar.

(3) Persoanele sancționate în temeiul prezentei legi beneficiază de o reducere de 50% din suma amenzii dacă, în termen de 3 zile lucrătoare din momentul aducerii la cunoștință a deciziei privind cazul de încălcare fiscală, achită 50% din suma amenzii stabilită conform deciziei Serviciului Fiscal de Stat.

Articolul 10. Comisioanele aplicate pentru efectuarea decontărilor prin transfer

Comisioanele sau alte plăți percepute de prestatorii de servicii de plată pentru retragerea de numerar la ghișeu, aferent operațiunilor prevăzute la art. 5 alin. (4), nu pot depăși 0,1% din suma transferată. Limitarea comisionului conform prezentului articol se face în cazul prezentării documentelor ce atestă că mijloacele bănești provin din operațiunile prevăzute la art. 5 alin. (4).

Articolul 11. Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2025.

(2) Până la intrarea în vigoare a prezentei legi, Guvernul:

a) va prezenta Parlamentului propuneri vizând aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prevederile prezentei legi;

b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

(3) Până la intrarea în vigoare a prezentei legi, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în comun cu Banca Națională a Moldovei vor elabora și aproba actele necesare pentru aplicarea prezentei legi.

(4) Limitele valorice prevăzute la art. 5 alin. (3) se modifică după cum urmează:

a) începând cu 1 ianuarie 2026 – 75 de salarii medii lunare pe economie prognozate în cazul bunului imobil procurat și 25 de salarii medii lunare pe economie prognozate – în

cazul mijlocului de transport procurat;

b) începând cu 1 ianuarie 2027 – 50 de salarii medii lunare pe economie prognozate – în cazul bunului imobil procurat.

(5) Prevederile prezentei legi nu se aplică contractelor de vânzare-cumpărare a bunurilor imobile și/sau a mijloacelor de transport deja încheiate la data intrării în vigoare a acesteia.

(6) Dispozițiile art. 5 alin. (5)– (7) se abrogă din data de 1 ianuarie 2028.

Articolul 12. Modificarea unor acte normative

La data intrării în vigoare a prezentei legi, următoarele acte normative se modifică după cum urmează:

Legea este valabilă. Relevanța verificată la 03.09.2021